

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1116/2020
21.05.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића, Бранке Дражић, Данијеле Николић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца Земљорадничке задруге „Петровић“ Горње Крајинце, коју заступа пуномоћник Милош Петровић, адвокат из ..., против тужене АА из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Лесковцу Гж 397/19 од 21.05.2019. године, у седници већа одржаној 21.05.2020. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Лесковцу Гж 397/19 од 21.05.2019. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Лесковцу Гж 397/19 од 21.05.2019. године и пресуда Основног суда у Лесковцу, Судска јединица Власотинце П 3709/2017 од 03.07.2018. године и предмет се враћа првостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу, Судска јединица Власотинце П 3709/2017 од 03.07.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име дуга за преузету а неисплаћену робу плати дуговани износ од 2.726,02 динара, са законском затезном каматом почев од 06.03.2007. године до коначне исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Гж 397/19 од 21.05.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба пуномоћника тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу П 3709/2017 од 03.07.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев пуномоћника тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној, на основу члана 404. ЗПП због потребе да се размотри правно питање у интересу равноправности грађана и ради уједначавања судске праксе.

Одредбом члана 404. став 1. ЗПП прописано је да се посебна ревизија може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права. Према члану 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од 5 судија.

По оцени Врховног касационог суда, постоји потреба да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној, ради новог тумачења права и ради уједначавања судске праксе, с обзиром на предмет тражене судске заштите и разлоге због којих је одбијен тужбени захтев, због чега је на основу члана 404. став 1. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, са изменама), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

Нижестепени судови су одбили тужбени захтев за исплату траженог новчаног износа, применом члана 374. Закона о облигационим односима, налазећи да је потраживање тужиоца застарело јер потиче из промета робе и услуга, те се има применити рок застарелости од три године.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Одредбом члана 371. Закона о облигационим односима, прописан је општи рок застарелости по коме потраживања застаревају за 10 година, ако законом није одређен неки други рок застарелости. Према члану 374. став 1 ЗОО, међусобна потраживања правних лица из уговора о промету робе и услуга, као и потраживања накнаде за издатке учињене у вези са тим уговорима, застаревају за три године, а према ставу 2. овог члана, застаревање тече одвојено за сваку испоруку робе, извршени рад или услугу.

Потраживања тужиоца, као правног лица, потичу из фебруара 2007. године, по рачунима издатим за испоручену робу туженој која је у то време имала регистровану предузетничку радњу СТУР „ББ“ ..., са седиштем у .... Према подацима Агенције за привредне регистре, радња тужене је брисана из регистра 15.11.2007. године. Одредбом члана 1.а Закона о приватним предузетницима („Службени гласник СРС“, број 54/89 и 9/90 и „Службени гласник РС“, број 46/91, 53/95 и 35/2002), који је важио у моменту када су настала спорна потраживања, прописано је да је приватни предузетник, у смислу овог закона, физичко лице, које ради стицања добити оснива радњу и самостално обавља делатност. Из цитиране законске одредбе проистиче да је предузетник физичко лице које обавља регистровану делатност, а не правно лице. Како се у овом случају ради о потраживању правног лица према физичком лицу, то се на потраживање тужиоца не може применити одредба члана 374. Закона о облигационим

односима, коју су нижестепени судови применили, већ члан 371. овог закона који прописује општи рок застарелости од десет година.

Имајући у виду да су нижестепени судови одбили тужбени захтев због застарелости потраживања не утврђујући све чињенице које су битне за оцену његове основаности, будући да је тужена захтев оспорила наводећи да је све обавезе уредно измирила, чињенично стање у овој правној ствари није правилно и потпуно утврђено.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду наводе из овог решења у погледу примене материјалног права о застарелости потраживања и правилно и потпуно утврдити чињенично стање, након чега ће донети нову правилну и на закону засновану одлуку.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић